

REDACTOR

DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JOSMANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZĂ. ==

Unitatea

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 120 Lei

Pe 6 luni . . . 60 Lei

Pe 3 luni . . . 30 Lei

Numărul 2.50 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare
se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Asigurarea școlilor noastre.

M. Sa Regele semnează 100,000 Lei pentru școlile Blajului — Pilda regală este urmată de întreg Consiliul de miniștri — Domnul Dr. C. Angheliescu, ministrul școlilor, ofere 30,000 Lei.

Prin bunăvoința dlui Iuliu Maniu — căruia nu putem să-i mulțumim de ajuns pentru aceasta — Apelul I. Preasfinției Sale mitropolitului Vasile a pătruns până la Maiestatea Sa Regele Ferdinand, care, aflând despre însuflețirea nobilă, cu care foștii elevi ai Blajului vin în sprijinul școlilor noastre, s'a simțit dator să deschidă El însuși o listă de subscripție, în fruntea căreia s'a înscris cu suma frumoasă de 100,000 Lei. Lista a trecut apoi pe la toți membrii guvernului, cari au întregit-o la aproape un sfert de milion, pentruca pe urmă, întreaga această sumă să fie trimisă, împreună cu lista originală de subscripție, I. Preasfinției Sale mitropolitului nostru prin chiar ministrul Casei Regale, d. Nicolae Mișu.

Faptul acesta, de o importanță covârșitoare pentru școlile noastre, grăește mai frumos decât orice cuvânt. Și aceasta un atât prin suma — neapărat foarte însemnată și ea — cu care sporește fondul menit noului institut al Blajului, cât mai ales prin semnificația acestei subscripții.

Cât ne privește pe noi — cititorii o știu foarte bine — nu ne-am îndoit un singur moment, că vechile noastre școli nu pot să ne fie luate, că biserica Blajului nu poate fi spoliată de cea mai scumpă comoară a ei, care sunt aceste școli seculare. La fel au simțit toți credincioșii acestei biserici și obolul vărsat de curând de atâția foști elevi, între cari destui cari nici nu sunt de legea noastră unită, dovedește aceeași simțire. Intrând de acum guvernul întreg, în frunte cu M. Sa Regele, în șirul celor ce înțeleg că aceste școli trebuie să se desvoalte, rămâne credem, definitiv stabilit, că școlile din Blaj nu pot să fie și pe viitor decât tot școli ale Blajului. Deși sperăm cele mai bune, nu știm încă ce soarte vor avea școlile primare ale bisericii noastre. Oricare ar fi însă soarta acestora, un lucru e sigur de acum: De școlile din Blaj, pentru cari însuși M. Sa Regele a crezut că trebuie să frângă o lance, și în favorul cărora nu este unul dintre actualii miniștrii care să nu fi oferit sume însemnate, nu se va mai atinge pe viitor nici unul din guvernele țării.

Asupra acestui lucru nu mai încapem nici o discuție! Cu ziua de 5 Aprilie, când s'a făcut această subscripție școlile Blajului nostru au înscris una din cele mai frumoase biruințe: una care echivalează aproape cu o a doua întemeiere a lor.

Pentru acest cuvânt ziua aceasta se va însemna între zilele de praznic ale școlilor noastre, iar documentul acestei biruințe: lista de subscripție autografă trimisă I. Preasfinției Sale mitropolitului, a cărei copie o dăm aici mai la vale, se va așeza cu pietate alături de hrisovul lui Petru Pavel Aaron, marele ctitor al lor.

... Și din neam în neam se va arăta deapururi acest al doilea hrisov al școlilor noastre!

*

Iată acum și textul acestor epocale documente:

I. Scrisoarea ministrului Casei Regale.

București, 5 Aprilie 1924.

Inalt Prea Sfințit:

Maiestatea Sa Regele, aflând prin d. Iuliu Maniu, fost președinte al Consiliului dirigent, că a fost deschisă o subscripție pentru institutele școlare din Blaj a binevoit a subscrie suma de Lei 100,000, invitând în același timp și pe dd. Miniștrii a da obolul D-niilor lor.

Vă înaintăm odată cu aceasta și o listă de subscripții care însumează în total Lei 245,000, sumă ce s'a trimis I. P. Sfinției Văstre prin grop postal.

Primiți I. P. sfințite Părinte omagiile respectuoase ale supusului D-niei Voastre servitor

Ministrul Casei Regale

N. Mișu.

II. Lista de subscripție.

SUBSCRIPTIUNI
pentru institutele școlare din Blaj.

UNASUTĂ MII LEI	FERDINAND
Ioan I. C. Brătianu	10,000
Dr. Angheliescu	30,000
A. C. Constantinescu	20,000
I. G. Duca	5,000
Ion Inculeț	5,000
General Moșoiu	5,000
Mărzescu	5,000
At. Lăpedatu	5,000
N. D. Chirculescu	5,000
Vintilă Brătianu	5,000
Gen. Mărdărescu	5,000
N. N. Săveanu	10,000
Tancred Constantinescu	10,000
Gen. Văitoianu	5,000
R. Franasovich	5,000
Gh. Tădărăscu	5,000
Gh. Cipăianu	5,000
N. Mișu	5,000

□ □

† Dr. Izidor Marcu.

1858—1924.

După abia două săptămâni de când a fost instalat în scaunul de prepozit capitular, Monseniorul Dr. Izidor Marcu, vicarul general al arhidiecezei noastre, s'a stins, după o boală scurtă, în primul ceas al zilei de 6 Aprilie c.

Crescut în tradiția muncii, pentru care avea o adevărată pasiune și îndrăgit de curățenia vieții preoțești celibatate, pâr. Marcu a fost, în cel mai adevărat înțeles al cuvântului, una din figurile reprezentative ale Blajului nostru. Preot la înălțimea chemării și Român dintre aceia cari nu cunosc târguială pe chestii importante de ordin național, fostul vicar și prepozit a știut să se impună foarte curând în Blajul care niciodată n'a fost lipsit de îndumători ai vieții noastre publice. În ultimul deceniu cu deosebire, când aproape toate instituțiile culturale și economice din Blaj, și chiar de aiurea, se onorau de-a-l avea în frunte, cuvântul lui, pe care înțelegea să-l dea totdeauna răspicat și fără subînțelesuri, cădea cu greutate în toate chestiunile mari dela ordinea zilei.

Numit, îndată după terminarea studiilor sale teologice dela Viena, profesor de morală și pastorală la seminarul teologic, și-a făcut din aceste studii o adevărată specialitate, pe care a cultivat-o cu drag până la moarte. În chestii de pastorală mai ales, în jurul cărora a dezvoltat o întinsă și foarte apreciabilă activitate literară, a ajuns o adevărată autoritate, care prin cele două volume de Teologie pastorală va stăpâni încă mult timp pe terenul acesta. Dar oratoria și peste tot arta de-a conduce sufletele la mântuire nu le-a profesat numai de pe catedră, ci ca un bun dascăl ce-a fost a ținut să arate generațiilor de clerici și preoțimeii din cura animarum și cum trebuiesc aplicate regulile ei în viața de toate zilele. Alături de amvonul catedralei, de pe care a predicat totdeauna cu mare plăcere, foarte multe sunt — mai ales dela înființarea reuniunii de misiuni, al cărei prin președinte a fost — bisericile, de pe acărora amvoane a îndrumat cu graiul său potolit și cuminte sufletele însetate de adevăr pe cărările luminei evanghelice.

Tot ca un amvon a socotit el și presa noastră bisericească, căreia a știut să-i dea până în cele din urmă tot sprijinul său desinteresat. Ca atare a fost între întemeietorii dela 1891 ai acestui organ de publicitate, pe care l-a condus mai mulți ani ca redactor, și în coloanele cărora se găsesc sute de articole neisclăite, pe cari nu știm dacă le va mai putea aduna cineva pentru a pune în adevărata ei lumina personalitatea multilaterală a nepretențiosului părinte Izidor dela Dumitra. Tot aici amintim că la 1911, când s'a pornit »Cultura Creștină«, ar fi intrat foarte bucuros în comitetul ei de redacție, dar cum această sarcină se rezervase exclusiv profesorilor de teologie, s'a mulțumit să-i fie colaborator, lucrând la ea până

în timpul din urmă. Și când la 1921 a trebuit ca »Unirea« să fie reorganizată, pâr. Marcu — deși atinsese cele mai înalte demnități sociale și bisericești — a primit cu plăcere să figureze între aceia, cari luaseră atunci steagul în mână. Cea mai bună dovadă, că a socotit presa de ceea ce este cu adevărat: un factor hotărâtor în viața bisericii noastre, pe care nu-i iertat să-l neglijeze nimeni, care ține la înaintarea și înflorirea acestei biserici.

Pagini întregi, și încă din cele mai frumoase, s'ar mai putea scrie asupra activității cu adevărat neobosite ale acestui fruntaș al bisericii și neamului nostru, a cărui moarte a trezit pretutindeni cea mai adânc simțite regrete. Dar nu-i acum timpul pentru a ne putea ocupa de el sub toate aspectele. Figura lui trece alături de aceea a marilor dascăli blăjeni din timpul mai nou și atunci când se va găsi omul — care nu poate să întârzie —, prin hărnicia căruia se va pune în lumină personalitatea acestora, vom cunoaște mai bine și rolul pe care l-a avut în viața bisericii noastre pâr. Dr. Izidor Marcu, căruia după decorațiile înalte primite în viață, aceea de prelat papal și »Coroana României«, suntem siguri că i-s'a rezervat pentru acum și »Răsplata muncii«, dată de Domnul din ceruri.

Funeraliile.

Inmormântarea s'a făcut Marția trecută la orele 10 a. m. și a fost de o rară solemnitate, vrednică de amintirea marelui mort.

I. Preasfinția Sa mitropolitul, fiind cam suferind, este înlocuit la prohod din partea Preasfințitului pâr. Alexandru al Lugojului, sosit anume pentru aceasta. Este asistat de 12 preoți, între cari toți membrii capitolului și directorii școlilor. Catedrala e plină de tot ce are Blajul și un public foarte numeros venit din afară, așa că elevii școlilor noastre nu mai pot să pătrundă decât foarte puțini înăuntru. Restul ascultă de afară, din piața lui Inochentie Micul, de pe edificiile căreia plâng flamurile cernite bătute de vânt. Cântările de înmormântare le susțin cu multă precizie tinerii clerici, sub conducerea profesorului Octavian Pop.

Panegiricul.

Primul cuvânt îl spune dela înălțimea amvonului, urmașul în postul de rector seminarial, pâr. canonic Dr. Ioan Bălan, care întregește foarte potrivit icona regretatului prelat schițată de noi mai sus și de aceea o dăm aici în întregime.

Slugă bună și credincioasă, intră întru bucuria Domnului tău. Mat. 25, 21.

Jalnici Ascultători,

În ziua premergătoare Bunei Vestiri, pe care biserica o numește începutul bucuriei pentru toată lumea (Troparul înainte serbării), Capitolul mitropolitan de Alba Iulia și Făgăraș a îndurat o lovitură extrem de grea. Trecuseră de abia câteva luni, de când se despărțise de prepozitul Simeon Pop Mateiu, om foarte iubit de colegii săi, dar a cărui moarte, la vârsta de 91 de ani, o considera ca odihnă veșnică pentru acela, care de mult purta pe picioare profeția lui Moise: »osteneală și durere« (Ps. 89, 10). În locul dânsului, Capitolul și-a ales de prepozit pe Ilustrisimul și Reverendisimul Dr. Izidor Marcu, om într'adevăr integer vitae scelerisque purus, bogat în cunoștințe și iubitor de osteneală. Și iată, după 15 zile dela instalare, omul nădejzilor zace mut și rece în fața noastră. Lovitura primită e grozavă, căci dacă noi, colegii lui, pierdem cununa capului nostru, biserica românească unită pierde în răposatul un teolog consumat și un preot eminent, iar neamul nostru un Român cum puțini se găsesc.

1. Prepozitul Dr. Izidor Marcu face parte din generația crescută de mitropolitul Vancea.

Oamenii cari cred în vitalitatea instituției, pe care o conduc, nu se gândesc numai la ziua de azi, ci muncesc și pregătesc și ziua de mâine. Așa a făcut marele arhieru Dr. Ioan Vancea care alegea pe cei mai de seamă studenți și-i forma în școlile Apusului. Cunoscut fiind de mitropolitul din Seminarul Bunei Vestiri, tânărul preot Izidor Marcu este trimis la Universitatea din Viena, în 1884, ca să-și completeze instrucția și educația. Aici a avut o diligență de fier, care l-a caracterizat apoi în toată viața, și în mai puțin de 4 ani a luat doctoratul în Teologie, deși a avut să lupte cu dificultăți mari, necunoscând limba latină și germană și izbindu-se de greutatea limbilor orientale. Numit în 1888 profesor de teologie și catihet la liceu, răposatul se specializează în Teologia Pastorală, din care ne-a și dat două volume și diferiți articoli prin »Cultura Creștină«. Era însă așa de bine orientat în toate ramurile teologiei, încât te pune în uimire. Știința lui nu era plină de fraze bombastice, nici nu era sugrumată în haine ciudate, ci era știința care folosește: o caldă pregătire sufletească la preoție.

2. Da, căci preoția i-a fost foarte scumpă. De câte ori a răsunit glasul lui de apostol, chiar în anii din urmă, atât în Catedrală, cât și în bisericuțele modeste de pe satele noastre, unde canonicul Marcu alerga foarte bucuros la misiuni. Și acum, când vestea morții lui nu s'a răspândit încă în toate părțile, ori dacă e răspândită, nu e crezută, e așteptat de Florii la Iernot.

Ceea ce-l face pe preot să fie preot este jertfa liturgică. În această privință, răposatul a fost pilda cea mai grăitoare. Nici vremea urâtă, nici gerul cel mai sălbatic nu-l putea împiedeca dela slujirea zilnică a sfintei liturghii. Din sfânta cuminecătură scotea răposatul și pofta de muncă și deslegarea atâtor chestiuni grele și chiar umorul, ce l-a păstrat până în zilele din urmă.

Cuminecarea deasă și rugăciunea neîncetată i-au asigurat o viață curată, de care n'au cutezat să se atingă nici bârștorii cei mai îndrăzneți. Adugeți la aceasta pregătirea lui temeinică și adevărata plăcere de muncă fără preget, și atunci veți înțelege, Jalnici Ascultători, de ce acest om a trecut prin slujbele cele mai cu răspundere: profesor și catihet, secretar mitropolitan, asesor consistorial și teolog la conciliul provincial.

În 1901 ajunge canonic, iar la 1902 este numit rector seminarial, slujbă pe care cu mici întreruperi, o poartă aproape douăzeci de ani. Răposatul mitropolit de scumpă amintire care a fost Dr. Victor Mihalyi de Apșa, îl cunoștea de aproape, și era convins, că viața lui austeră, conștiința scrupuloasă în împlinirea datorințelor până la cele mai mici amănunte și spiritul gata de jertfă vor fi cartea deschisă, din care vor putea să învețe tinerii clerici cum trebuie să fie un preot. Bunei lui chivernisiri îi datorește Seminarul Teologic izvoare nouă de venit și posibilitatea de traiu din vremea grea a războiului.

Nu este în intenția mea să înșir toate în-sărcinările, pe cari le-a avut în biserică răposatul și în cari a muncit foarte mult, ca administrator la Capitol, președinte la Tribunalul disciplinar, la cel matrimoniale, la Exactorat. Sunt dator să relev însă în special activitatea răposatului de peste doi ani ca vicar general arhiepiscopesc. Muncitor fără preget, care credea că vre-o câteva zile petrecute între rudenii vor fi în stare să-l restabilească de toate oboselile de peste an, omul acesta studia chestiunile cele mai grele, cu toată sârguința. Când interesele bisericii ori sănătatea părintelui mitropolit îl împiedeau de a vedea de trebile de acasă ale mitropoliei, I. P. S. Sa Mitropolitul era liniștit, că putea lăsa cârma în mâna unui om așa de priceput și de harnic. Activitatea canonicului

Marcu a fost apreciată de Sfântul Părinte, c l-a înălțat între prelații casei Sale.

Acest suflet ales n'a fost strein de nici o mișcare culturală, socială și economică, căci erau în legătură cu interesele bisericii și neamului nostru. Închizând ochii marele mitropolit Vancea, niște necunoscători ai bisericii noastre și ai rostului ei, au crezut că o lovitură de grație ajunge ca să o dea gata. Imediat s'a adunat o echipă din cei mai aleși oameni ai Blajului între cari au fost și profesorul Marcu și înființat »Unirea«, în care cu atâta pregătire academică și cu atâta demnitate națională s'apararat loviturile, și cei ce nu-și dădeau seama de ceea ce fac, au fost puși la locul lor. — Voi să mă extind asupra activității răposatului în calitate de președinte al Consiliului de administrație dela institutul de economii »Patria«, care slujbă era pedant, uneori poate chiar dăcil; da, căci acolo se administrează fondurile fundațiilor, pe cari și astăzi le încredințăm lumea cu atâta încredere Capitolului din Blaj pentru cari el avea răspundere în fața lui Dumnezeu și a oamenilor.

3. I s'ar face o mare nedreptate acestui preot de frunte, dacă vorbindu-se de meritele lui, nu s'ar remarca iubirea lui de neam. Oamenii distinși ai bisericii noastre au doborât în repețite rânduri să-l vadă așezat în scaunul arhieresc, pentru care era foarte bine pregătit. El a refuzat dârz acest lucru, și nu a cămănit odată aceea neînțeleasă moderațiune față de dușmanii neamului, ci a urmat drept înaintea drumul și în politică. În congregația județeană și în consiliul administrativ, glasul lui a apărut întotdeauna interesele poporului său. La alegerea locală era totdeauna în tabăra românească era unul din cei mai prețioși apostoli ai poporului român și al pagânii românești. De aceea nu miră pe nimeni faptul, că deși era de 60 de ani, iar vremea de toamnă târzie, în timpul revoluției pleasă liniștească sate, în cari se întâmplaseră chiar vărsări de sânge. A luat parte la politica mișcării și în epoca românească. Fînd până la moarte președinte la organizația județului Alba Iulia de jos a partidului național român, a fost ales în Marele Sfat și a fost și senator. De altă parte meritele dânsului pe acest teren le-a recunoscut și Majestatea Sa Regele, decorându-l cu Coroana României în gradul de Ofițer.

Jalnici Ascultători,

În anul 66 al etății, după 40 de ani de preoție și 23 de canonicie, prin un somn ușor a trecut prepozitul Dr. Izidor Marcu la cele veșnice. Averea lui câștigată cu cruțări extraordinare, o lasă în parte la rude, apoi pentru preoții neputincioși, văduvele și orfanii de preoți orfelinatul nostru și reuniunea de misiuni, adaugă o zală nouă la lanțul de tradiții al Blajului, lăsând partea cea mai mare a averii sale ca fundațiune de stipendii. Și pleacă acum când e vorba de așezarea bisericii noastre în noile cadre, unde mulți nu ne înțeleg; pleacă acum, când sănătatea Excelenței Sale Mitropolitului este greu încercată și când ne trebuie mai mult oameni de convingeri și îndărjiri pentru prepozitul răposat, gata să lupte până la sânge pentru biserica noastră, care a fost în trecut și va fi și în viitor un adevărat noroc pentru neamul nostru. Cei ce l-am cunoscut de aproape suntem siguri, că acestui »slugă bună și credincioasă« îi va face Dumnezeu parte cu dreptățe. Dar noi, noi rămânem triști, simțind golul rămas pe urma lui.

Golul acesta îl simțim cu toții, dar îl simțim mai mult I. P. S. S. Mitropolitul, care n'are nimic măcar atâta mângăiere să-i poată da aici desigur garea părintească și numai din patul suferințelor poate să-i ceară dela Dumnezeu mila cea bogată.

Preasfințite Părinte*), când I. P. S. S. Mitropolitul își pierde mâna cea dreaptă, Aceluia, pe care așa de bine l-ai cunoscut și așa de mult l-ai prețuit, dă-i deslegarea arhierască, ca o recunoștință publică, că bună luptă a luptat. Lângă osâmintele lui reci, frați preoți și tineri clerici, faceți jurământ că-i veți urma pilda vieții. Voi toți, rude și prieteni și cunoscuți, ziceți-i un: Dumnezeu să-l ierte!

Cuvântările delegaților.

Vredniciile de fruntaș al vieții noastre naționale și politice de pe vremea stăpânirii maghiare le-a relevat în cuvinte bine simțite d. Dr. Aurel Dobrescu, membru în comitetul executiv al partidului național, pe care l-a reprezentat la înmormântare. „Mormântul acestui neînfricat luptător, a spus între altele d. Dobrescu, va sta cu vrednicie alături de mormântul lui Bunea, cu care a fost tovarăș de muncă și de luptă“.

Profesorul universitar de la Cluj Dr. Petre Porușiu, președintele „Băncii Agrare“, a vorbit în numele acestei fruntașe instituții economice, care a avut cinstea de-a-l putea număra pe răposatul între membrii Consiliului său de administrație. Dl Porușiu a subliniat înțelegerea pe care a avut-o p. Dr. Marcu pentru viața financiară-economică, acest puternic pivot al înălțării neamului, pe care a crezut că trebuie să-l servească și pe calea aceasta.

Tot în acest sens a vorbit și d. Victor Muntean, directorul „Patriei“ din Blaj, al cărei președinte a fost p. Dr. Marcu. A insistat asupra pierderii aproape ireparabile pe care o îndură prin moartea lui institutul și mai ales fondurile bisericesti din administrația capitlului, pe care l-a prezidat ca prepozit.

Alte momente.

După terminarea prohodului, alaiul funebru pornește în sunet lugubru de clopote spre cimitirul comun, unde avea să fie înmormântat. Prăvăliile sunt închise pe tot parcursul și ceice s-au putut intra în convoiu ne petrec și ei cu durere în suflet.

În fața gropii deschise, se mai spune un ultim cuvânt de adio în numele Blajului și a institutelor sale. Vorbește p. Dr. Ioan F. Negruțiu, venerabilul director al școlii normale, care arătând ce-a însemnat pentru ele p. Dr. Izidor Marcu, fostul lor elev, iar mai apoi profesor și dispunător, a ținut să accentueze că Blajul recunoscător nu-l va uita niciodată, ci se va nizuși mereu să-i urmeze povețele date cu o inimă, adevărat părintească.

Preasfințitul Lugoșului a dat apoi deslegarea arhierască, pentruca groapa să poată închide rămășițele pământești ale aceluia, a cărui amintire va trăi mereu între noi.

... Și în vreme ce bulgării de țărână coldeau grei pe sicriul coborât în sinul pământului, acordurile cântării minunate „Plâng și mă tânguesc“ vibrau cu putere în sufletele tuturor, cari au ținut să dea mortului această cinste din urmă.

Fie-i partea cu dreptii!

*) Oratorul se adresează Preasfințitului Alexandru al Lugoșului. N. R.

Revista bisericească.

După o propunere făcută preoțimei din eparhia Orășii de p. Dr. protopop Victor Ghitta din Șiria, contribuțiile preoțești la Institutul recunoștinței ar fi să se normeze după această proporție: Cei fără gradații să plătească 1200 Lei, cei cu 1 grad, 1600, cei cu 2 grad, 2000, cei cu 3 grad, 2400, iar cei cu 4 grad, 3000 Lei. Sumele s'ar plăti în 4 rate trimestriale. —

Nu știm încă ce rezultat a avut această propunere în sinul preoțimei orășene, dar am crezut că e bine să o înregistrăm, pentru a putea servi eventual ca cinozură și pentru celelalte eparhii sufragane.

La inițiativa reuniunii misionare din Gherla, Preaveneratul Ordinariat de acolo a dispus mai nou *exerciții spirituale pentru preoți*, aranjate în orașele din centrul câte unei regiuni. Atari exerciții s'au ținut săptămâna trecută (8—10 Aprilie) la Zălau pentru preoțimea alor 7 protopopiate din jur și o altă serie se va ține luna viitoare (13—15 Maiu) în Șomcuta mare pentru preoțimea alor 6 protopopiate. Ordinul dat în această cauză spune, că dela aceste exerciții nu se scuză nici un preot din protopopiatele respective decât pentru neputință fizică ori morală — împrejurare care trebuie justificată la conducătorul exercițiilor.

O întreagă serie de misiuni populare s'a ținut în timpul din urmă din partea Reuniunii noastre arhidiecezane, aducând pretutindeni mângâieri sufletesti din cele mai alese. Cele mai multe au avut loc în zilele de 5—8 Aprilie (la Bunăvestire), când cuvântul dumnezeesc a fost predicat în următoarele parohii: Ghimeșăget (p. Dr. Al. Rusu), Bucium (p. Dr. I. Coltor) și Proștea mare (p. Dr. I. Capănean și p. Dr. I. Maior). Tot atunci a ținut p. Dr. A. Tatar exerciții spirituale pentru elevii școlilor secundare din Turda. Alte misiuni au mai fost apoi la Poieni (p. Dr. I. Coltor), în zilele de 21—4 Martie c.

Multă mângâiere s'a adus în zilele de 5—8 Aprilie c. și prin misiunile organizate de *reuniunea eparhială a Lugoșului* în următoarele parohii: Lupeni (p. Dr. Ștefan Roșianu și p. Dr. V. Paveloni), Ramna (p. Dr. N. Brânzeu și p. Dr. A. Radu), Rechițova (p. Dr. I. Ienea și p. Dr. R. Stoica) și Comloșul-mare (p. Dr. Ios. Popa și p. Dr. Em. Degan).

Știri mărunte.

Personale. În locul văduvit prin moartea p. Dr. Izidor Marcu, I. Preasfinția Sa p. Dr. mitropolit a numit de vicar general pe p. Dr. canonic *Iosif Hossu*, constituind în aceeași vreme pe p. Dr. canonic *Dr. Ambrosiu Chiețanu* de vicar substituit.

— Preasfințitul Iuliu al Gherlei a numit de vicar general pe p. Dr. canonic *Dr. Octavian Domide*, constituindu-l simultan și de președinte al tribunalului matrimonial eparhial. Acelaș a numit pe p. Dr. *George Bob* și pe p. Dr. *Titus Mălain* de asesori ai aceluiași tribunal.

— P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit pe p. Dr. *Mihail Mărieșan* de paroh la Voșlăbeni.

Suveranii în străinătate. Dumineca trecută, Maiestățile Lor Regele și Regina, au plecat în străinătate, însoțiți de o suită aleasă, în frunte cu d. I. G. Duca, ministrul nostru de externe. Vizitând Franța, Anglia, și probabil Confederația elvețiană, Suveranii vor petrece în străinătate până prin 20 Maiu, dată până când s'au ajurnat și lucrările Corpurilor legiuitoare. În absența Regelui, drepturile suverane au trecut asupra Consiliului de ministri.

Locale. Măine, Dumineca a cincea a sf. Paresimi, va predica în catedrală p. Dr. *Augustin Tatar*, profesor la Academia de teologie.

— Elevii și elevele dela cele două licee și dela școala normală au avut săptămânile trecute *exerciții spirituale*, un vechiu și foarte bun obicei al acestor școli, care începe a se introduce mai nou și pe aiurea. Cuvântările le-a ținut profesorul Dr. Ioan Coltor.

— Măine, după sf. liturghie, se va ține *adunarea generală a Casinei române*, la care Comitetul invită și pe această cale pe toți membrii Casinei.

† **P. Dr. Petru Fabian.** Aproape simultan cu vicarul mitropoliei noastre, s'a stins la Gherla, după o boală îndelungată, în ziua de 4 Aprilie c. p. Dr. canonic Dr. Petru Fabian, în anul 57 al vieții și 32 al preoției sale. Ridicat la treapta canoniciei înainte de aceasta cu 18 ani, p. Dr. Fabian a fost în tot timpul acesta un foarte bun ajutor al Ordinariatului eparhial în chestiile școlare, al căror referent a fost. Pentru activitatea sa de pe acest teren atât de dificil cu deosebire sub era ungară, a fost ridicat nu de mult la înalta demnitate de prelat papal, care a făcut sufletului său, în legat cu toate fibrele de Roma papală, o bucurie deosebită. După moartea p. Dr. vicar general Ivașco, eparhia gherlană îndură prin moartea acestui preot atât de binemeritat o nouă și grea lovitură, iar capitlul o pierdere din cele mai simțite. Dea Dumnezeu, ca urmașii lor să le poată ține locul cu deplină vrednicie! — Odihnească în pace!

Pentru Basarabia. Miercuria trecută, în 9 Aprilie, când s'au împlinit 6 ani dela alipirea Basarabiei la patria mamă, în țara întreagă s'au aranjat serbări de comemorare a acestui atât de însemnat act pentru viața neamului nostru. Cele mai impunătoare au fost însă de sigur cele de pe teritoriul Basarabiei înseși, unde populația era chemată să dea un răspuns la insultele aduse de Soviete cu prilejul pertractărilor recente dela Viena Austriei, că unirea politică din 1918 nar fi fost expresia voinței populației basarabene. Serbările au avut și la noi în Blaj cuvenitul răsnet, făcând din Miercuria trecută și pentru noi o zi de mare praznic național. Cuvântarea festivă pentru elevii școlilor a ținut-o p. Dr. Ioan Pop-Zăicani, profesor al școlii normale.

O importantă conferință a ținut mai dăunăzi la Cluj în biblioteca Universității d. prof. Minovici despre „Lupta împotriva imoralității“. Ocupându-se de izvoarele imoralității crescânde care trebuie să îngrijoreze pe orice om de inimă, d. Minovici înșiră între acestea: literatura pornografică, teatrele decoltate, cinematograful, panoramele, barurile, salele de dans, anunțurile de prin gazete, inscripțiile de pe ziduri și, ca cel mai important izvor, prostituția. Conferențiarul a arătat apoi mijloacele, prin cari s'ar putea stavili valul imoralității, insistând cu deosebire asupra abolirii reglementării prostituției, deoarece vișul nu e necesar. — Ne bucurăm din inimă de acest cuvânt spus de un mirean și-i dorim din tot sufletul cele mai bune rezultate în lupta pe care a deschis-o.

Cei 12 înțelepți ai umanității. Un referendum organizat între studenții tuturor facultăților din Washington asupra celor mai înțelepți și mai savanți oameni din toate timpurile a scos din urnă următoarele 12 nume: Dante, Shakespeare, Goethe, Homer, Newton, Aristotel, Darwin, Michel-Angelo, Pasteur, Platon, Beethoven și Galilei. Busturile lor vor împodobi fațada noii biblioteci a universității de acolo.

Mulțumită. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: „Dl Dr. Eugen Tatar adv. în Deva a dăruit pentru balul filantropic suma de Lei 500, pentru cari îi aducem sincere mulțumite — Comitetul aranjator.“

Telefonul „Unirii“.

B. Cluj. Chestiunea unui nou sinod arhidiecezan s'a pus de curând iar în discuție, așa că nu-i eschis ca proximal sinod să se țină totuși încă în primăvara acestui an. În acest caz, preoțimea va fi, evident, întrebată înainte asupra chestiunilor pe cari ardori să fie luate în programul sinodului.

M. Sibiu. Aveți deplină dreptate. Excomunicarea preotului Tudor dela Cuibul cu barsă, pe care Sinodul bisericii ortodoxe a pronunțat-o în ultima ședință a sesiunii trecute asupra unui preot, care singur s'a lăpădat

de doctrina bisericii ortodoxe, este perfect identică cu excomunicările rostite în cazuri similare din partea autorităților noastre bisericesti asupra celor câțiva preoți rătăciți, cari abătându-se dela credința bisericii noastre au crezut că le este spre mântuire perseverarea în rătăcire, care i-a prins în mrejele sale. Să sperăm deci, că măcar de acum înainte vor înțelege frații din ortodoxie, că nu trebuie să se mai mire ori chiar să se alarmeze pentru excomunicări de acestea.

M. Cehul Silvaniei și T. Monoșpetreu. Lipsind mai mult timp din Blaj, n'am putut să ne interesăm de chestiunea de care ne-ați scris. O să vă răspundem deci în numărul proxim.

T. Tohanul vechiu. Chestiunea de care ne scrieți nu o putem da acum. Vom utiliza-o însă cu vre-un prilej binevenit. — Numerii ceruți Vi-s-au trimis.

R. Ibănești. Abonamentul e plătit până la sfârșitul anului curent. Vă rugăm trimiteți abonamentul și pentru fratele dela Roma.

N. Coruia. Despre starea abonamentului v'am avisat în Telefonul din nr. 7. — Nrii ceruți i-am trimis.

G. Brăila. Achitat până la finea anului.

Publicațiune.

Pentru reparația fundamentală a localului Primăriei comunei Sâncel se va ține licitație publică în ziua de 18 Aprilie 1924 orele 10 a. m. în localul primăriei.

Cei ce doresc a efectua această lucrare i-și vor prezenta ofertele scrise — în plicuri sigilate — însoțite de garanța legală, în numerar sau efecte de stat.

Executarea lucrărilor va începe imediat după licitație. (21) 1-1.

Sâncel, la 30 Martie 1924.

Virgil Fodor
notar cercual.

Vasile Jigmond
primar.

Mijloace cu efect

VIN DE CHINA

Cu adevărat vin de Tokay, bun pentru cei slăbiți, anemici, și reconvalescenți. Face apetit, întărește nervii și curăță sângele. Are un gust escelent și e recomandat de cei mai buni medici.

Un flacon Lei 20.

Tuberculoșii

folosesc cu cel mai bun rezultat

Preparatul lui Dr. Biró

„SIROL“

Un flacon Lei 40.

Magazin principal: Farmacia Dr. Biró Cluj. Se poate avea și la toate farmaciile mai mari

Oricine ne trimite adresa corectă, poate avea în cinste — românește ori ungurește — broșura: „Cum să ne apărăm de tuberculoză?“ (87). 9-12

VASILE HOZA

SIBIIU, PIAȚA HUET Nr. 6.
(fost Grand magazin).

Pe lângă tot felul de articole aparținătoare branșei de manufactură pentru bărbați, femei, copii, mărfuri de toamnă, barcheturi, bazmale de lână, sfetere cu flori pentru căptușală, lîngeri și mărfuri mărunte, se găsesc

Odăjdii bisericesti și prapori

din cele mai bune materii elvețiene în toate culorile potrivite rânduielii bisericii noastre.

Prețuri foarte convenabile.

(23) 1-3

Tocuri și talpă de cauciuc

BERSON

să pună cizmarul pe ghețele Dv. căci economisiți nu numai bani, dar veți menaja atât picioarele cât și ghețele Dv.

RECLAMA

este sufletul comerțului

Caută serviciu

o preteasă văduvă, la particulari ori institut, ca econoamă ori bucătăreasă.

Informații la Librăria Seminarului din Blaj. (22) 1-1.

CLOPOTE

Și obiecte bisericesti fără bani

garantate pentru 50 ani

găsiți numai la:

prima fabrică de clopote din România mare

Frații D. W. Popescu & Comp

Strada Ioan Maiorescu Nr. 9.

BUCUREȘTI. (70) 23-52

Furnizorii Curții Regale și al sfințelor mitropolii, episcopii și biserici din România întreagă.

„Unirea“

Nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănui.

Abonamente se pot face oricând!

REUMATISMUL

gutta, artrismul, durerile de picioare, de mâini, dureri de șezut etc. se vindecă radical cu Reumasol Vorel pomadă antireumatismală, Urotisana ceai diuretic și Thermovata Vorel, vată antireumatismală. Se găsește la drog. și farm. — Contra mandatu postal de Lei se trimite întreg tratamentul fără altă cheltuială, la care se adaugă gratuit broșura: Cum se vindecă Reumatismul și Gutta. Dep. FARMACIA VOREL PIATRA-N.

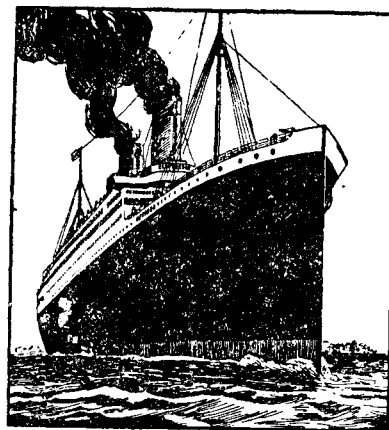
THE ROYAL MAIL LILE

FONDATA IN ANUL 1839.

Celea mai nouă și moderne vapoare cu trei și patru elici.

CANADA în AMERICA

Vaporul „ORKA“ pleacă în Halifax Canada din Cherbourg în 29 Aprilie 1924.

Vaporul „Orduna“ pleacă în Halifax Canada din Hamburg Cherbourg în 13 Mai 1924.

Călătorește comod și cu vapoare luxoase, rapide, cine merge în Brazilia, Argentina, Uruguay, Peru, Chile, Cuba, Africa de sud și Apusană etc. etc.

(81) 25-50

În fiecare săptămână pornesc vapoare din

Hamburg, Southampton, Liverpool, Cherbourg, La-Rochelle-Pa-Lice.

Cereți deslușiri cu încredințare pentru viza pașapoartelor sau altor formalități dela „Compania Tranzit“ București, Calea Griviței 153. Sucursala Timișoara, Hotel Coroana. Bani trimiși din America, Canada și Argentina fi aveți în timp de 8 zile fără nici un onorar.